

صبح ایران

ویژره
فرهنگ، هنر و رسانه

مقابله با توهّم دانایی منتقدنماها

تهیه‌کننده و مجری - میزبان برنامه «سینما ملت» با حضور در روزنامه «جام جم» از اهمیت تکرر برنامه‌های سینمایی و مفهوم نقد گفتند

عکس: معبد آزاد، جام جم

جدول پخش رسانه ملی تا پایان ۱۴۰۴ آماده است

رئیس سازمان صداوسیما در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی برنامه‌های آتی این رسانه را تشریح کرد و دیداری با خانواده شهید ناصر داشت

۷۱۰۰

سینمای عرب بر مدار اعتقادات مردم

پس از طوفان الاقصی و اوج‌گیری جنایات رژیم صهیونیستی در فلسطین تحولات جدیدی در سینمای اعراب و سرزمین فراغنه رقم خورده است

۱۰۱۰۰

رویش مطالبه‌گری کشاورزان با آموزش

تهیه‌کننده شبکه آموزش از پرداختن به مطالبات زارعان در یک برنامه تخصصی حوزه منابع طبیعی و شیلات می‌گوید

۶۱۰۰

سفر به آسمان‌ها از زیرزمین

نویسنده رمان «معبد زیرزمینی» در

گفت‌وگو با «جام جم»، آزمون و

خطا و ممارست تجربی را راهی

برای افزایش توان رقابتی

قهرمان‌های ملی و مذهبی

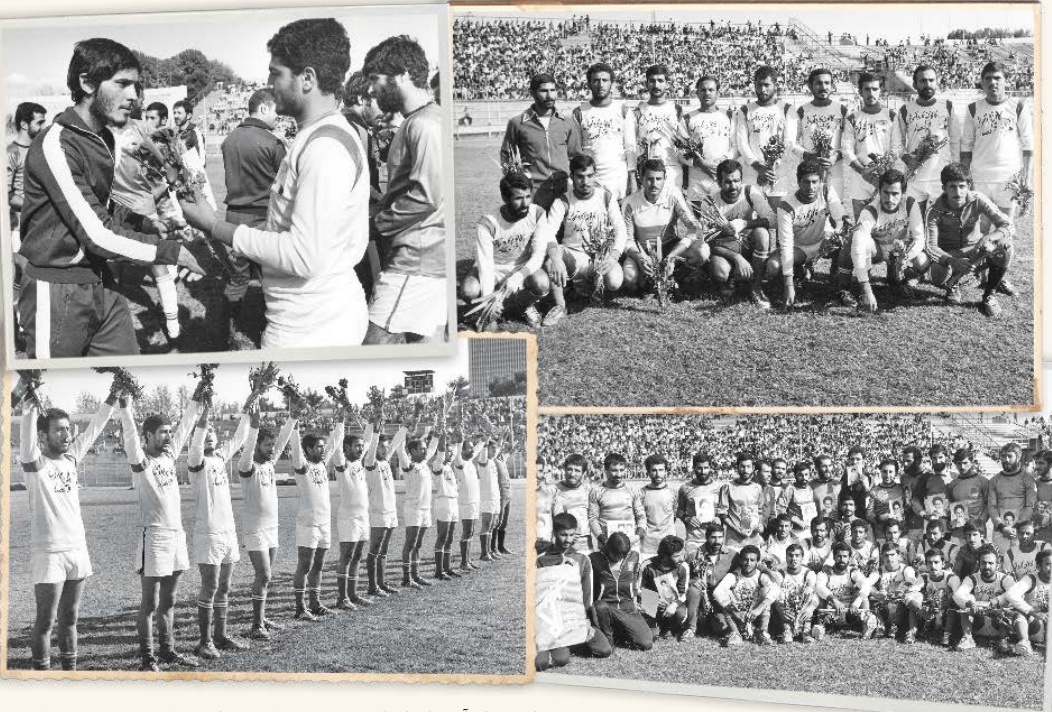
ادبیات کشور دانست

۱۱۱۰۰

اسرای عراقی؛ مهمانان جمهوری اسلامی

بازی فوتبال بین دو تیم اسیران عراقی و رزمندگان ایران در دوران دفاع مقدس نشانگر رابطه عمیق دو ملت همسایه است

حسین ثلثی
گروه فرهنگ و هنر

مطالعه و بررسی
پیرامون رفتار ایرانیان
با اسرای عراقی از موضوع‌های مهم در حوزه
دفاع مقدس بوده که مغفول مانده و کمتر به آن
توجه شده؛ اسرایی که در ایران به‌عنوان مهمان
حضور داشتند. حضرت امام(ره) در دیدار با
تعدادی از مسئولان نگهداری از اسرای عراق
فرمودند: «باید جوانان ما و کسانی که مسئول
نگهداری اسرا و پناهندگان هستند، طعم شیرین
رحمت اسلام را به آنها بچشانند و با آنها آن‌گونه
رفتار کنند که امیرالمؤمنین با این ملجم رفتار
فرمود تا اسرا که ضربه روحی خوردند، احساس
جبران کنند و بعدها در سلک مبلغان اسلام و
فداکاران آن قرار بگیرند و آنها مهمانان
جمهوری اسلامی ایران هستند.»

با این توصیه امام، وظیفه ما مسئولان
نگهداری از اسرای عراقی خیلی سنگین‌تر
شد. به همین دلیل مسئولان نگهداری به کار
فرهنگی روی آوردند و مهم‌ترین مسأله این بود
تا اسرارحمت دین اسلام را حس کنند. مسئولان
باید با رفتار انسانی خود، حقیقت اسلام را به آنها
نشان می‌دادند. نتیجه برخورد‌های انسانی و
اسلامی با اسرای عراقی این شد که تعداد زیادی
از اسرا درخواست پناهندگی بدهند. زمان
پدیرفته شدن قطعنامه، خیلی‌ها درخواست
مانند داشتند اما صلیب‌سرخ چندان به
عراقی‌ها آزادی عمل نمی‌داد. ۱۰ هزار و ۶۳۴ نفر
از اسرای عراقی درخواست پناهندگی دادند و در
نهایت ۷۶۳۴ نفر پناهنده مطلق شدند و در ایران
ماندند و در قالب گردان‌های احرار در مناطق
عملیاتی مختلف شرکت کردند که ۴۲۶ نفر از
آنها شهید و حدود هزار نفر نیز جانباز شدند.
اگر محدودیت‌های صلیب‌سرخ نبود، این آمار
بیشتر هم می‌شد. خیلی از همین پناهنده‌ها
بعدها از جبهه برای من و مسئولان دیگر کمپ
اسرانامه می‌نوشتند و ابراز دل‌تنگی می‌کردند.

فوتبال با مردان آهنین

اسرای دربند ایرانی در عراق در حد بخورونمیر
تغذیه می‌شدند و با کمترین امکانات، زندگی

وقتی دانش به داستان تبدیل می‌شود

ماشین زمان از دیگر بخش‌های جذاب و خواندنی این کتاب است. در کتاب سلام، من صفر هستم؛ داستان چگونگی تولد و زندگی «عدد صفر» و تاریخچه آن از زبان عدد صفر می‌خوانیم. او ابتدا خود را معرفی می‌کند و می‌گوید که من «هیج» هشتم و قبل از همه چیز و حتی قبل از انفجار بزرگ و تولد انسان روی کره زمین وجود داشته‌ام. در فصل‌های بعدی این کتاب، ماجراهای جالبی درباره هزاران سال قبل، زمانی که انسان‌ها تازه شمردن را یاد گرفته بودند، اعداد در تمدن‌های باستانی از جمله مایاها که اولین کسانی بودند که ارزش صفر را کشف کردند، می‌خوانیم. قهرمان داستان، تعریف می‌کند که چگونه از راه دریا به اروپا راه یافته و در ادامه از نقش و کارکرد خود (یعنی عدد صفر) در مجسمه‌سازی، نقاشی، محاسبه وزن، حجم، نسبت، درصد و سایر علوم و هنرها می‌گوید. همچنین او درباره مفهوم «بی‌نهایت» هم صحبت می‌کند. در این کتاب داستان زندگی ربات و تاریخچه و سیر تکامل آن از نخستین ماشین‌های ساده و آدم‌آهنی‌های اسباب‌بازی تا پیشرفته‌ترین دستگاه‌ها را می‌خوانیم که از زبان یک ربات به‌عنوان شخصیت اصلی داستان و دوست الکترونیکی روایت می‌شود. او به نیاکان خود اشاره می‌کند؛ برنده‌های مکانیکی در باغ‌های امپراتوران چین یا نابیس در مصر که می‌توانست دهان خود را باز و بسته کند یا تالوس، مجسمه برنزی که از ساحل جزیره کرت محافظت می‌کرد.

در ادامه از دانشمند مسلمانی به نام «الجزری» نام می‌برد. او به تقاضای خواجه نصیر طوسی کتابی درباره مکانیک اجسام نوشت و ماشین‌های جالب و سرگرم‌کننده‌ای مثل ساعت بزرگ فیلی ساخت. قهرمان داستان ما، مراحل تکامل و پیشرفت ربات‌ها را به زبان ساده بیان می‌کند و توضیح می‌دهد که ربات‌ها با چه اهدافی طراحی شده‌اند و می‌توانند کارهایی را برای انسان‌ها خطرناک یا غیرممکن است انجام دهند، مثل جفر تونل در معدن یا فضاپنوردی. بخش آخر هر کتاب به معرفی «نقش‌آفرینان و شخصیت‌ها» اختصاص دارد و شخصیت‌های هر داستان با توضیحاتی ساده و کوتاه به همراه تصاویر آنها، معرفی می‌شوند.

استفاده مناسب و خلاقانه از تصاویر و نقاشی‌ها برای کمک به درک مفاهیم علمی کتاب، ترجمه روان و شیرین و کتاب‌سازی با کیفیت از نقاط قوت این مجموعه چهار جلدی است. شایان ذکر است این مجموعه با خرید حق نشر از ناشر ایتالیایی آن از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با ترجمه حسین ابوالقاسمی و علی خاکبازان به چاپ رسیده است.

مطالعه و یادگیری مطالب علمی، تاریخی و آموزشی به شکل مستقیم برای کودکان خسته‌کننده و دشوار است اما بیان این اطلاعات در قالب داستان‌های سرگرم‌کننده و سرشار از خلاقیت و نوآوری، برای هر مخاطبی جذاب و شیرین است. بر این اساس، انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، یک مجموعه چهار جلدی داستان علمی را برای کودکان بالای ۹ سال منتشر کرده است. لوکا نول، نویسنده و تصویرگر ایتالیایی این مجموعه، در چهار کتاب علمی خود می‌کوشد به چند پرسش از مهم‌ترین پرسش‌های کودکان و نوجوانان پاسخ دهد و از طریق این داستان‌ها آنها را به آثار علمی علاقه‌مند کند. این کتاب حاصل ۲۰ سال تحقیق و پژوهش این نویسنده است که با زبانی ساده و جذاب همراه با طنز شیرین نوشته شده است.

کتاب «سلام، من زمین هستم» ماجرای زندگی کره‌زمین و تاریخچه آن است که از زبان کره‌زمین روایت می‌شود. ماجرای زندگی زمین که از ۴۵ میلیارد سال قبل آغاز شده و قهرمان داستان درباره جنس خود، مسطح یا کروی بودن، خشکی‌ها و اقیانوس‌ها توضیح می‌دهد. سپس پیرامون منظومه شمسی و سیاره‌های آن و مقایسه آنها با کره‌زمین، اتم‌ها و مولکول‌ها، سلول‌ها، دی‌ان‌ای، تشکیل قاره‌ها، ایجاد اکسیژن، تشکیل کلروفیل، تولد نخستین گیاهان در اعماق دریا، جلبک‌ها، تولد نخستین جانداران ابتدایی، دوزیستان، خزندگان، دایناسورها، ماهی‌ها، پرندگان، حشرات و... برخورد شهاب‌سنگ به کره‌زمین، انقراض دایناسورها و دوره‌های یخبندان با زبانی شیرین و جذاب صحبت می‌کند. تولد نخستین انسان‌ها، تکامل انسان و تولد انسان‌های هوشمند و... از دیگر بخش‌هایی است که زمین به شکل داستانی برای ما روایت می‌کند.

در کتاب سلام، من زمان هستم، داستان زندگی و سرگذشت مفهومی به نام «زمان» را می‌خوانیم که از زبان خود او روایت می‌شود. او ابتدا صحبت از پیدایش جهان و زمان کرده و در ادامه ویژگی‌های خود را بیان می‌کند؛ ویژگی‌هایی چون تکرار شدن و در همه چیز و همه جا حضور داشتن. در ادامه مفهوم روز، ماه، سال، حرکت زمین، خورشید و ماه به زبان ساده توضیح می‌دهد. او پیرامون تقویم‌های گذشتگان، اختراع اولین ساعت‌ها و مفهوم سال کیبسه هم صحبت می‌کند. اصلاح تقویم، اختراع ساعت‌های آونگی و مکانیکی، خورشیدی و آبی و ساعت‌های دیجیتالی و اتمی هم از بخش‌های دیگر این داستان جذاب و پرمجاست.

در ادامه داستان، با معرفی اینشتین، نظریه نسبیت زمان به زبان ساده و امثال توضیح داده می‌شود. مفهوم و ماهیت زمان در سیاهچاله‌ها و در سیارات دیگر، گذشته، امکان سفر به گذشته و آینده و اختراع

